

Una tupinada sense solta

Joaquim Maurín, candidat del Bloc Obrer i Camperol, presentava abans d'ahir a la Junta del Cens unes actes signades en blanc, de l'elecció parcial de diumenge passat, només perquè constés el fet, i deia que les eleccions que han donat l'acta de diputat a Martí Esteve podien posar-se al costat de les que donaren una altra acta al senyor Jiménes.

Es curiós com comenta l'òrgan d'Acció Catalana la presentació d'aquestes actes en blanc per part de Maurín: —Mireu-vos-el—diu—; ja s'ho tenia tot preparat per si la diferència només hagués estat d'uns centenars de vots.

Maurín no té raó en dir que les eleccions de diumenge passat poden compararse amb les del 12 de juliol. En el fet de les tupinades que es van cometre tots dos dies, hi ha una diferència a favor del senyor Jiménes.

El dia 12 de juliol la Unió Catalana havia llançat el nom de Pompeu Fabra. L'havia llançat, i res més. Agrupament antieleccoral com és la vella entitat catalanista, no tenia munitada cap organització de control i es limitava a proclamar la necessitat que fos votat el fillol il·lustre. Els ciutadans sensibles a aquesta crida, als quals els noms d'altres candidats (Maurín i Jiménes, principalment) no els deien res, varen sortir de casa amb la candidatura de Pompeu Fabra a la butxaca i la dispositura a la urna. Això féu una suma fantàstica de sufragis si es té en compte l'absència d'elements de proselitisme, la manca de reparatòries, la manca absoluta d'organització. Fabra tingué 18.543 vots. A l'hora de l'escriptura l'única Partit que tenia una organització d'interventors (el Partit d'Extrema Esquerra Federal) es va trobar amb què el seu candidat estava sota de Pompeu Fabra, i sense cap vigilància de part ni de Fabra ni de Maurín es va confeccionar unes actes al seu favor com li va semblar. Jiménes va aparèixer amb 32.785 vots. (En les eleccions del 28 de juny els candidats de l'Extrema Esquerra Federal havien tingut uns 9.000 vots.) La tupinada del 12 de juliol es comprèn, perquè un Partit que s'adoni que perd una elecció, si no té ningú que el vigili, és lògic que faci una tupinada quan no té aquell sentit moral que cal tenir davant d'una cosa com el sufragi que hauria d'ésser tan respectable.

D'aquesta tupinada del 12 de juliol nosaltres n'hem parlat diverses vegades des d'aquestes pàgines, mentre l'òrgan d'Acció Catalana, i adhoc el de la Lliga, que sabien tan bé com nosaltres com havien anat les coses, —puis que la tupinada apareixia a simple vista només passant la vista damunt el detall dels resultats publicats al "Boletín Oficial" del 14 de juliol—, s'entretenien a insultar el cos electoral de Barcelona dient-li que s'hauria de donar vergonya d'haver votat un militar i d'haver consentit que anés a l'aigua Pompeu Fabra, en lloc d'ésser un home que està per damunt del bé i del mal, hagués estat una persona addicta absolutament a la política de partit d'aquelles dues organitzacions, ja li haurien donat a la seva disposició els seus diners per vigilar-li l'elecció, però era més còmode deixar que si bonament sortia, anés al Parlament, i si no sortia, perquè li prenia l'acta, insultar al damunt els ciutadans de Barcelona que l'havien votat.

Però el cas de diumenge es tot un altre. Maurín no tenia intervenció, i en canvi el candidat d'Acció Catalana tenia una organització brillant. El dia 4 Martí Esteve havia tingut 14.805 vots i Maurín 8.412. Diumenge següent, enfrontats novament ambdós candidats i tenint en compte que la Lliga havia recomanat la seva gent (30.153 vots) que votés Martí Esteve, no calia dir que el triomf d'aquest era segur. No calia, doncs, recórrer a la tupinada.

Però va esdevenir que a pesar de les recomanacions de "La Veu", la gent de la Lliga no va anar a votar, o hi va anar en una proporció esquivada a tot ésser-ho. Ha estat l'elecció, de totes les darrerament celebrades, en què ha anat a votar menys gent. A les tres de la tarda els càlculs que es feien eren que els ciutadans que havien anat a votar no passaven gaire dels 10.000. Molts elements que el dia 4 havien anat

a votar el candidat d'Acció Catalana, el dia 11 ja ni s'havien volgut molestar novament a votar-lo perquè veien el seu triomf assegurat. Els comunistes de Maurín havien flaquejat també, donant l'elecció per perduda.

Què va passar? Va passar que el Partit d'Acció Catalana, perquè no fos dit que el seu candidat anava al Parlament amb 7 ó 8 mil vots, va carregar la xifra i es va confeccionar les actes al seu gust. I perquè la tupinada no fos tan patent, adhoc va carregar els vots de Maurín, perquè Maurín tampoc en va tenir 13.104. Els 10.000 votants de les tres de la tarda, a les cinc, un cop acabat l'escriptura, s'havien convertit en 54.718.

El Partit d'Acció Catalana no tenia cap necessitat de portar al Parlament un diputat amb una acta bruta, poguent dur-la neia i amb el cap ben alt. Martí Esteve, en el seu fur intern, no ha de servir pas gaire agraïment pels elements que li han fet aquest flac servei. Es comprèn —es comprèn, donada la immoralitat en general regnant en matèria d'eleccions quan hi trafiquen elements tèrbols— que un candidat que perdi faci una tupinada. Però no es comprèn de cap manera que sense necessitat de fer-ne, perquè ja guanya, un partit faci una tupinada per aparentar una xifra de vots amb la qual poder fer després tota mena de literatura, i es jugui el poc prestigi de moralitat que encara li pogués quedar.

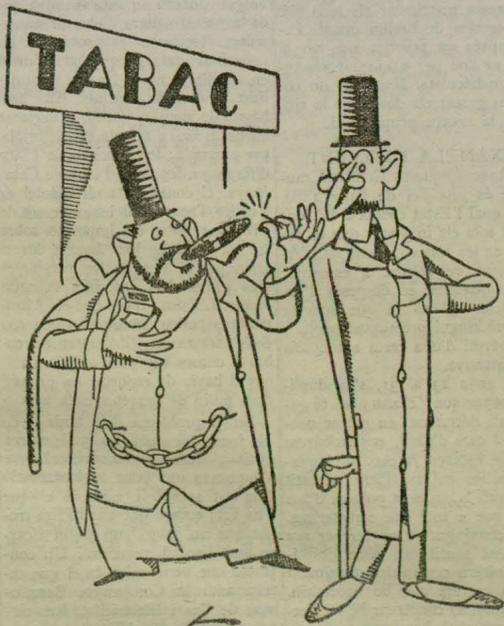
En dades que publicarà el "Boletín Oficial", aquesta tupinada de diumenge passat apareixerà clarament. Només caldrà passar-hi els ulls.

Conscient que la suma de 41.614 vots que tan graciosament els interventors d'Acció Catalana varen atribuir, confeccionant actes fantàstics, al candidat del Partit, l'editorialista de l'òrgan d'aquest ha tingut prou cura de no esmentar-la en el seu comentari a la jornada electoral de diumenge. Només ha fet filigranes sofisticades a base que el corrent que s'ho havia endut tot s'ha tornat a calmar, que els que són catalanistes i liberals de debò i de la més pura raga sempre ve un dia que troben que el poble els reconeix el que valen i els fa justícia, que després de les foguerades resten els homes de seny i altres consideracions semblants.

Quina llàstima de temps perdut! Perquè els seus lectors no creiem pas que es donin per convençuts, i aleshores, per a enganyar-se un mateix, no val la pena de cercar tants arguments quan per endavant se sap que la xifra de 41.614 vots no ha arribat a 80.000 perquè no els ha donat la gana.

EL CONSOL DELS MONARQUICS

per Benigant

—D'encà de la República, l'única cosa que faig a gust és fumar. —I això? —Perquè, en encendre el fum, m'embadaleixo uns moments amb la bandera monàrquica de la capsa.

A LES CORTS CONSTITUENTS

El debat sobre la qüestió religiosa Intervenció d'Humbert Torres, diputat de l'Esquerra Republicana de Catalunya

(DE L'EXTRACTE OFICIAL DE LA SESSIÓ DEL DIA 9 D'OCTUBRE)

El señor PRESIDENTE: Tiene la palabra el señor Torres (D. Humberto).

El señor TORRES (D. Humberto): Señores Diputados, tuve el honor, en nombre de esta minoría de Izquierda Republicana de Cataluña, de intervenir en el debate de totalidad en la parte que afectaba a la cuestión religiosa, y ya entonces expuse que, dado nuestro liberalismo, nuestra posición no podía tener otro carácter que el de laica; y hoy, al tratarse de concretar esa posición nuestra alrededor del articulado del proyecto de Constitución, he de consumir los minutos de que reglamentariamente dispongo, más los que la benevolencia del señor Presidente pueda concederme, si ello es preciso, para exponer nuestro criterio íntegramente, aunque de una manera escueta, porque después de cuanto la Cámara oyó, en la tarde de ayer, de los labios autorizados del señor Ministro de Justicia, y de la amplitud que en los primeros días del debate sobre el proyecto constitucional se dió al estudio del problema religioso, entiendo que a estas alturas es lo más adecuado, en vez de convertir la Cámara en una tribuna de Teología, precisar, razonándolas con toda la brevedad posible, nuestras respectivas posiciones y que todos juntos, arrostremos, desde luego, la responsabilidad de la decisión que se adopte.

L'ESTAT I LA RELIGIO ABANS DEL 12 D'ABRIL

Antes de la Revolución, antes del 12 de abril, la posición de España en relación con el problema religioso era, bien la sabéis, la que voy a decir en pocas palabras: privilegio exclusivo de la Iglesia en todas las manifestaciones de la vida del Estado; sin libertad de cultos; con delito filosófico y religioso consignado en el Código y durísimamente sancionado; con mediatización escolar completa de la conciencia del niño, al cual le era impuesta una verdad religiosa con condenación expresa de todas las demás; auxilio económico del Presupuesto del Estado para sostener un culto y una religión que no eran profesados ni por la totalidad ni, a mi

entender, por la mayoría de los habitantes del Estado. Es decir, un régimen con todas las vergüenzas del favor y de la gracia; régimen verdaderamente sonrojante, dada la altura a que ha llegado en nuestros tiempos el derecho positivo en

estas materias; régimen que hubiera subsistido años y lustros si, con la Revolución, no aparecía en escena un nuevo e inesperado personaje: el pueblo, el cual, recabando para sí sus derechos y la libertad de disponer de sus destinos, por hacerlo, rompe con aquella cadena de privilegios que, en perfecta inteligencia, sostenían el altar, la espada y el trono, que siempre hemos visto asociados cuando se ha tratado de cerrar el paso a las ansias de libertad y de justicia del pueblo. (Muy bien, muy bien.)

Al enjuiciar este problema, empecaré por hacer algunas afirmaciones fundamentales. Es la primera, que nosotros debemos recabar nuestro derecho absoluto a resolver el problema religioso y, por lo tanto, rechazamos de antemano el

supuesto valor jurídico de aquel argumento en virtud del cual se pretende que, por ser la religión materia concordada, necesaria, para su reforma, del consentimiento de la Santa Sede; y lo rechazamos porque nadie, si no es abusivamente, ha podido disponer de las libertades públicas y menos que de ninguna de la libertad espiritual, de la libertad de conciencia. Si la monarquía lo hizo, la República debe, de una manera inmediata y completa, restituírnos esa libertad.

EL SENTIMIENTO RELIGIOSO

La segunda afirmación es que, contra lo que se ha dicho, a mi entender equivocadamente, en España lo que domina no es el sentimiento religioso; tampoco el sentimiento antirreligioso; lo que en España domina es, como ocurre en todos los países en que hay una religión oficial protegida por el Estado, la indiferencia más completa, la separación absoluta del espíritu del ciudadano de la religión oficial.

Cuando después de un par de generaciones, la escuela laica haya tonificado la conciencia del niño con las verdades de la Ciencia, con las luces de la Filosofía, con las enseñanzas de la Historia; cuando la religión católica deje de ser religión oficial del Estado, y sin auxilios económicos del mismo deba vivir de la confianza, de la adhesión y del sacrificio de los fieles exclusivamente; cuando la religión, por dejar de ser oficial, haya de entrar forzosamente en aquel cuarto menguante indeclinable de su aparatosa externa, de su religiosidad de vía pública, que habla más a los sentidos que al alma, y, por lo tanto, deje de influir miméticamente

Seguix a la pàgina 2

La conferència d'Ernest Ventós a "La Falç"

La política municipal de l'Esquerra Republicana

El passat dijous, a les deu de la vetlla, tingué lloc a l'estatge de la Joventut d'Esquerra Republicana "La Falç", l'anunciada conferència del tinent d'alcalde senyor Ernest Ventós. La destacada personalitat política del conferenciant juntament amb l'interès vital del tema —la política municipal de l'Esquerra Republicana—, féu que el local es veíes omplent d'una selecta concurrència d'afiliats al nostre Partit i de simpatitzants amb l'obra de l'Esquerra.

El senyor Lluís Bru, president de "La Falç", féu la presentació del conferenciant. Posà de relleu el sòlid prestigi que Ernest Ventós s'havia guanyat en les lluites revolucionàries, i remarcà com aquest prestigi s'ha vist solidificat encara en ésser enlairat el conferenciant als càrrecs de govern i de responsabilitat populars.

Estem acostumats, —digué el senyor Bru—, a veure com al voltant dels Ajuntaments de la nostra ciutat sempre s'ha parlat de negocis

fabulosos. Els homes dels partits que fins ara havien tingut el Govern de Barcelona no es justificaven mai. Entorn dels homes de l'Esquerra Republicana s'ha volgut bastir tant un vel d'insidies, no pas d'acusacions concretes. Però no obstant, els nostres representants han volgut venir a exposar espontàniament davant del poble, la marxa i els resultats de la seva gestió municipal. Acalats els aplaudiments, s'aixecà a parlar el conferenciant.

Amics, —digué—, he tingut un veritable goig en ésser sol·licitat pels elements de "La Falç" per a donar una conferència en aquesta casa. Perquè de totes les nombroses entitats del nostre Partit, n'hi ha una que ha donat estimables proves d'entusiasme i vitalitat, una en la qual pot confiar hom plenament. Aquesta és la Joventut "La Falç".

Jo vinc a exposar-vos la tasca que hem fet al Consistori barcelonès, a exposar-vos la visió que dels problemes municipals n'ha pogut treure un home que no pensava pas haver d'anar mai a aquella casa. Venim seguint amb això una campanya que només la fan els partits veritablement democràtics. Ni la Lliga ni els radicals no la fan. I això que algunes de les insidies que s'han llançat damunt nostre, afecten també els homes d'aquestes minories. I és que aquests partits, continuant la tradició d'enlloïment, no han sabut exigir als seus homes allò que nosaltres estem fent amb tota espontaneïtat.

En tots els conflictes que s'han plantejat a l'Ajuntament, nosaltres hem vist com la Lliga ha defensat

Seguix a la pàgina 2

Els funerals de D. Jaume

Una provocació dels elements reaccionaris ocasionà la mort d'Antoni Borrell Amich, pacífic ciutadà de la República

ELS FUNERALS DE D. JAUME

Ahir al matí tingué lloc el funeral que els carlins i altres elements reaccionaris de Barcelona dedicaven a la memòria de Don Jaume de Borbó. Ocuparen la presidència del dol, els senyors Junyent, el Marqués d'Esquillache i la Junta Regional Tradicionalista. La de les senyores l'ocupaven la Presidenta de les Conferències de N. D. de Montserrat, Angela de Gener i de Milà de la Roca i diverses presidentes de les Entitats de Marguerides.

Hi assistí una gran gentada entre la qual hom pogué veure diversos elements de la difunta Unió Patriòtica i d'altres Associacions similars. L'ofertori durà dues hores el que demostra la gran quantitat d'elements contraris al règim que hi ha actualment a Barcelona.

No hi havia ni un sol policia per aquells voltants.

LA MORT D'ANTONI BORRELL — LES PRIMERES NOTÍCIES

A les dotze del migdia començaren córrer per la ciutat les primeres notícies de què havia mort un home al davant de la Catedral. Hom deia que a la sortida dels funerals hi havia hagut un incident entre els elements del "requetè" i un grup de pacífics ciutadans, de resultes del qual calia lamentar una tragèdia desgraciadament irreparable. Anàrem de seguida al lloc dels fets.

Pels volts de la Catedral diversos grups de ciutadans els comentaven apassionadament. Ningú no formulava afirmacions concretes. Hom parlava, però, de provocacions reaccionàries, i en totes les veus hi vibrava una amenaça sorda i continguda.

Al Dispensari municipal de l'Ajuntament ens donaren dades concretes. El mort era el ciutadà Antoni Borrell Amich, de 27 anys d'edat, domiciliat al carrer del Doctor Dou, 10, primer, segona, i funcionari a la "Mutua d'Assegurances". Al Dispensari trobarem diversos amics de la Generalitat. Havien anat, igual que nosaltres, a assabentar-se de l'esdeveniment. Tothom estava indignadíssim.

Arribarem just al moment que els representants de la Justícia es disposaven a fer les seves gestions oficials, a les quals aconseguírem d'assistir. Estès en una taula d'operacions del Dispensari un home jove dormia el somni etern. El seu rostre tenia la lividesa cadavèrica. Hom s'adonava, però, que la mort era recent. La víctima presentava una ferida al cantó esquerre del pit. La ferida era mortal de necessitat.

Hom constata que el dispar havia estat fet a tocar. El canó de l'arma homicida possiblement havia estat posat en el tors de la víctima. La cosa, doncs, havia estat feta a sang freda.

COM ES PRODUI LA TRAGEDIA

Al mateix Dispensari tinguérem ocasió de parlar amb els ciutadans que acompanyaven el malahurat Antoni Borrell. Tots coincidiren absolutament en les seves manifestacions. Un d'ells, el jove Hermetes Gíol i Nicolau, nebot del Sr. Lluís Nicolau d'Oliver, ministre d'Economia, ens contà el desenvolupament de la tragèdia.

Antoni Borrell i els seus acompanyants es trobaven a la Biblioteca de l'Arxlu Municipal tal com acostumen a fer molts matins. A tres per la gentada que assistia als funerals de D. Jaume, havien baixat fins a la porta de la Catedral en el moment en què s'acabava la cerimònia religiosa.

Diversos testimonis ens han assegurat sota paraula d'homes que del grup de pacífics ciutadans no n'havia sortit la més petita manifestació d'hostilitat a la cerimònia que acabava de celebrar-se, ni a la seva significació política. Tothom es limitava a presenciar la desfílada en una actitud de suma discreció. De premtpe, uns grups de joves, habilitats amb la boina carlina, i sens dubte amb visibles desitjos de provocar incidents, havien increpat inopinadament els espectadors, volent suposar en la seva actitud una hostilitat a l'ideari tradicionalista. Els interpellats havien negat aquesta gratuïta inculpaació, i entre uns i altres s'havia entaulat un diàleg. Els del grup tradicionalista havien passat de les paraules als fets. Uns quants d'ells aconseguíren agredir el ciutadà

Antoni Borrell, i fer-lo objecte de maltractes. En mig de la brega s'ha via sentit un soroll que a tothom havia semblat de primer moment feble per ésser un dispar de pistola. No obstant immediatament havia caigut en terra mortalment ferit la víctima de l'agressió. En el moment tràgic el pare de Borrell es trobava dins del temple.

Gíol Nicolau i els seus companys, ens manifestaren, amb viva indignació, que per part d'ells no hi havia hagut la més petita provocació. I altrament en el moment del dispar la víctima es trobava completament indefensa, voltat d'un grup d'individus del "requetè". Un d'ells a jutjar per la ferida. I havia posat la pistola al pit, dins de l'americana i l'havia mort.

LA VERSIO QUE EN DONA EL GOVERNADOR

Al migdia en rebre els periodistes, el senyor Anguera digué: A la sortida dels funerals que a la Catedral es celebraren en sufragi de l'ànima de D. Jaume, hi ha hagut un tret i una víctima. No coneix en aquests moments els detalls del fet, però sembla que alguns elements perturbadors han entrat a la Catedral. Els elements perturbadors han de comprendre que no s'ha val a pertorbar cap acte, sigui del caràcter que sigui. Les mesures d'ordre públic i de defensa de la República, pertanyen únicament a les autoritats, i tot intent de pertorbació, sigui d'allà on sigui, no és altra cosa que la negació de la ciutadania i de la civilitat.

MANIFESTACIONS D'UN AMIC DE LA VÍCTIMA

Ahir a la tarda visità la nostra Redacció el ciutadà suís Pau A. Wehrli, amb domicili al carrer de Munaner, 122, segon. Ens manifestà ésser amic íntim del ciutadà Antoni Borrell. Ens pregà al mateix temps que fem constar en la nostra informació dels fets, que la víctima era un jove de conducta impecable, incapaç de provocar en cap sentit actes de violència al carrer. El Sr. Wehrli, vivament emocionat ens digué que ell estava absolutament segur que el seu amic era totalment alliat a l'origen de l'incident.

UN DETINGUT

De resultes de la mort d'Antoni Borrell, fou detingut Lluís Vallès, presumpte autor de l'homicidi. Fou recollida en el lloc de l'assassinat, una pistola que el Vallès negà que fos seva.

El detingut ingressà als calabossos de "Jefatura" a migdia, i a la tarda fou traslladat al Jutjat, on prestà declaració durant mitja hora, negant la seva participació en el fet.

També declararen el nebot de Nicolau d'Oliver, senyor Gíol i Nicolau i Ricard Garcés, que havien presenciat l'homicidi. Aportaren els detalls que ja deixem relacionats.

Els declarants varen tenir un caireig amb el pres.

UNA VISITA ALS FAMILIARS

Cap al tard ens personàrem al domicili particular del Sr. Borrell. L'espectacle que s'oferi als nostres ulls no es per ésser descrit en aquesta crònica. Tots els presents coincidiren amb les manifestacions fetes pel Sr. Wehrli. Antoni Borrell, home d'una tradició noblement catalanista, era un perfecte ciutadà de la República, home prudent, complidor del seu deure. Cap excusa ni cap atenuant no poden aduir, doncs, els agressors. El seu acte inqualificable està perfectament definit en el Codi penal.

En nom de L'OPINIÓ hem expressat el nostre condol sincer i adolorit als familiars de la víctima. Seguix a la pàgina 2

JOSEP TARRADELLAS A LA FALÇ

Avui dissabte a les 10 de la nit, en JOSEP TARRADELLAS, diputat a les Constituents donarà una conferència a "La Falç", Joventut d'Esquerra Republicana de Catalunya, Pl. 7, pral., sobre "Impressions dels darrers debats parlamentaris".